

2015 W1522

29 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

[naam],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
leraar op het voormalig klein seminarie [naam].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 juni 2015. Op 14 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam. Op 15 december 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Gijn. De heer [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, is wegens ziekte verhinderd. Alle partijen zijn akkoord met de behandeling van de klacht buiten zijn aanwezigheid.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager ging in 1969 naar het kleinseminarie in [plaats]. Hij was 13 jaar oud. Al vrij snel na klagers aankomst, werd hij door drie medeleerlingen met een mooi verhaaltje meegelokt naar de kamer van aangeklaagde. Aangeklaagde was de leraar [vak]. Klager en aangeklaagde gingen samen een plaat kopen die klager mooi vond. Klager mocht meerijden in de [auto] van aangeklaagde. Teruggekomen op de kamer van aangeklaagde, gingen ze de plaat beluisteren. Ze waren met z'n tweeën in de kamer. Aangeklaagde kwam naast klager zitten en sloeg zijn arm om hem heen. Daardoor werd klager in een soort houdgreep genomen waaruit hij niet kon ontsnappen. De hand van aangeklaagde verdween in de broek van klager. Hij greep het geslachtsdeel van klager vast en begon eraan te trekken. Dit duurde ongeveer een half uur. Op het moment dat aangeklaagdes greep verslapte, rende klager weg. Klager kon aangeklaagde na dit voorval mijden, buiten de [vak] lessen om.

Enige tijd later had klager liefdesverdriet. Hij ging bier drinken, wat hij nooit deed. Hij werd hierdoor zwaar aangeschoten en ging samen met wat andere jongens naar de kamer van aangeklaagde. Daar kreeg klager whisky. Klager herinnert zich dat hij wakker werd op het bed van aangeklaagde. Hij en aangeklaagde waren beiden naakt. Aangeklaagde lag op klager. Alles plakte. Aangeklaagde sliep, zodat klager weg kon komen. Hij voelde zich dom. Hij had alcohol gedronken in de buurt van aangeklaagde.

Klager heeft er gedurende zijn jeugd met niemand over gesproken. Er werd gesproken over aangeklaagde en dat hij van jongetjes hield, maar niemand haalde het in zijn hoofd om er hardop over te spreken.

2.2. Klager drinkt nagenoeg geen alcohol, alcohol betekent gevaar voor klager. Door het misbruik is de normale ontwikkeling van klager ernstig gestoord en bemoeilijkt. Klager was enkel aan het overleven. Ook zijn studie leed eronder. Klager heeft de hele periode op Hageveld in angst voor aangeklaagde geleefd.

2.3. Klager wil (financiële) genoegdoening. Ook wil hij andere klagers met zijn klacht helpen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

De heer [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam, heeft in zijn schriftelijke reactie opgemerkt dat aangeklaagde nog in leven is, maar dat hij terminaal is. Aangeklaagde is niet goed aanspreekbaar. In overleg is besloten dat de heer [naam] namens de bisschop zou reageren op het klaagschrift.

De heer [naam] spreekt zijn medeleven uit naar klager. Het verhaal is schokkend. De heer [naam] concludeert dat, buiten de informatie die reeds bij de Klachtencommissie bekend is, bij het bisdom niets bekend is over misbruik door aangeklaagde. De heer [naam] wenst klager veel sterkte toe bij de verwerking van hetgeen hij heeft moeten doorstaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zesenvertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Door het verstrijken van de tijd zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

Vlak na klagers aankomst op [klein seminarie], werd hij meegelokt naar de kamer van aangeklaagde. Ze waren met z'n tweeën. Aangeklaagde sloeg een arm om klager heen waardoor klager in een soort houdgreep werd genomen. Aangeklaagde ging met zijn hand in de broek van klager en begon aan zijn blote geslachtsdeel te trekken. Dit duurde ongeveer een half uur. Enige tijd later was klager wederom in de kamer van aangeklaagde. Klager was op dat moment verdrietig. Klager kreeg whisky te drinken. Klager herinnert zich dat hij wakker werd in het

bed van aangeklaagde. Ze waren beiden naakt. Aangeklaagde lag op klager en alles plakte. Klager kon wegkomen doordat aangeklaagde sliep.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. De Klachtencommissie vindt het verhaal van klager erg geloofwaardig. De Klachtencommissie gaat er vanuit dat aangeklaagde klager tijdens het tweede voorval welbewust onder invloed heeft gebracht om hem te misbruiken. De Klachtencommissie is ervan overtuigd geraakt dat ook op dat moment seksueel misbruik heeft plaatsgevonden en sluit niet uit dat dit ernstig seksueel misbruik is geweest.

Verder wordt de verklaring van klager ondersteund door de jegens aangeklaagde gegrond verklaarde klacht met zaaknummer 2010-T068(4) en het daartoe opgemaakte rapport d.d. 20 juli 2015 van mevrouw J.S. Oude Breuil, bijzonder griffier van de Klachtencommissie. Tenslotte is er de verklaring van de echtgenote van klager. Zij heeft zowel schriftelijk als mondeling tijdens de behandeling van de klacht verteld dat zij geruime tijd (sinds 1980) op de hoogte was van het misbruik.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 of 14 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen. Klager is na het eerste voorval voortdurend bang en angstig geweest dat het nog een keer zou gebeuren. Enige tijd later is dit ook daadwerkelijk gebeurd nadat hij op een verdrietig moment onder invloed is gebracht. Het misbruik heeft klager achtervolgd, ook in zijn studieperiode heeft het misbruik gevolgen gehad.

4.5. Gelet op de gezondheid van aangeklaagde, zullen tegen hem geen maatregelen meer (kunnen) worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 29 januari 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.A.J. van Panhuis en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. H.L. Miedema, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen

twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.